श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्
सत्रान्तपरीक्षा, एप्रिल-२०१६

कक्षा - शास्त्री-३ (Sem_6) **प्रश्नपत्र-५** **गुणाः - ७०**

विषयः - पुराणेतिहासः CC 3.6.11 **समयः - ११:०० तः ०२:००**

दिनाङ्कः - २२-०४-२०१६ **सन्दर्भग्रन्थः - भागवत नवमस्कन्धः/मार्कण्डेयपुराणम्**

युनिट-१

प्रश्नः -१ कयोश्चिद् द्वयोः ससन्दर्भं विवेचनं कुरुत । ०८

(१) साधवो हृदयं मह्यं साधूनां हृदयं त्वहम् ।
मदन्यत् ते न जानन्ति नाहं तेभ्यो मनागपि ॥

(२) पितरं वरूणग्रस्तं श्रुत्वा जातमहोदरम् ।
रोहितो ग्राममेयाय तमिन्द्रः प्रत्यषेधत ॥

(३) धारयिष्यति ते वेगं रूद्रस्त्वात्मा शरीरिणाम् ।
यस्मिन्नोतमिदं प्रोतं विश्वं शाटीव तन्तुषु ॥

प्रश्नः -२ श्रीरामचरितं सविस्तरं यथाग्रन्थं विवेचयत । ०८

अथवा

भगीरथचरित्रं ग्रन्थानुसारं विवेचयत ।

प्रश्नः -३ द्वयोः टिप्पणी कार्या । ०४

(१) सगरोपाख्यानम् । *(२) हरिश्चन्द्रोपाख्यानम् ।*
(३) मान्धाता । *(४) अम्बरीषचरितम् ।*

प्रश्नः -४ पञ्चानां लघूत्तराणि लिखत । ०५

(१) अम्बरीषाय कः अक्रुध्यत ?
(२) हरिश्चन्द्रस्य पुत्रः कः अवर्तत ?
(३) अम्बरीषः कस्य पुत्रः अवर्तत ?
(४) त्रिशङ्कोः पुत्रः कः अवर्तत ?
(५) "सगर" नाम कस्माज्जातम् ?
(६) गङ्गावतरणे कस्य प्रयत्नः तपश्च ?
(७) दशरथस्य पिता कः आसीत् ?

युनिट-२

प्रश्नः -५ कस्यापि पद्यद्वयस्य सन्दर्भं दत्त्वा व्याख्यां कुरुत । ०८

(१) योगेश्वरत्वमैश्वर्यं गुणा यत्राणिमादयः ।
चचाराव्याहतगति र्लोकेषु पवनो यथा ॥

(२) उत्तमश्चिन्तितं कुर्यात् प्रोक्तकारी तु मध्यमः ।
अधमोऽश्रद्धया कुर्यादकर्तोच्चरितं पितुः ॥

(३) न जातु कामः कामानुमुपभोगेन शाम्यति ।
हविषा कृष्णवर्त्मेव भूय एवाभिवर्धते ॥

प्रश्नः -६ ययातिचरितं सविस्तरं विवेचयत । **०८**

अथवा

रन्तिदेवचरितं सविस्तरं लिखत ।

प्रश्नः -७ टिप्पणीद्वयं लिखत । **०४**

(१) दुष्यन्तः । *(२) एलोपाख्यानम् ।*
(३) परशुरामः । *(४) उर्वशी ।*

युनिट-३

प्रश्नः -८ पद्यद्वयस्य सप्रसङ्गं व्याख्यां कुरुत । **०८**

(१) स च सिंहो महानादमुत्सृजन्धुतकेसरः ।
शरीरेभ्योऽमरारीणामसूनिव विचिन्वति ॥

(२) श्रुतं हरति पापानि तथारोग्यं प्रयच्छति ।
रक्षां करोति भूतेभ्यो जन्मनां कीर्तनं मम ॥

(३) क्षणेन तन्महासैन्यमसुराणां तथाम्बिमा ।
निन्ये अयं यथा वह्निस्तृणसारूमहापयम् ॥

प्रश्नः -९ महिषासुरवधप्रसङ्गं यथाग्रन्थं लिखत । **०८**

अथवा

शक्रादिस्तुतिः सविस्तरं वर्णनीया ।

प्रश्नः -१० टिप्पणीद्वयं लिखत । **०४**

(१) जगदम्बा । *(२) समाधिवैश्यः ।*
(३) मधुकैटभवधः । *(४) सुरथः ।*

प्रश्नः -११ पञ्चानां लघूत्तराणि लिखत । **०५**

(१) मधुकैटभवधः केन प्रकारेण कृतः ?
(२) मधुकैटभवधः केन कृतः ?
(३) ''शोणितौघा महानधः'' इत्यस्य कोऽर्थः ?
(४) माहिषं वपुः कस्यावर्तते ?
(५) ''गर्जगर्ज क्षणंमूढ !'' इति केनोच्यते ?
(६) ऐरावतः कस्य लक्षणम् ?
(७) ''उच्चैः श्रवा'' कस्य नाम वर्तते ?